

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14P/61/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216214720
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2216214720.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. V., Z.. XX.T. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom, zástupcom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - navrhovateľka: Q. V.É., Z.. XX.P.Z. XXXX, B. V. C. XX/XX, XXX XX L. Q., právne zastúpená JUDr. Ildikó Uleklovou, advokátkou so sídlom Jesenského 5026/13A, 929 01 Dunajská Streda, proti odporcovi: T. Z. R., Z.. XX.T. XXXX, B. XX J.K. J., E., N., V. B., Š. H. A., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov konania a to navrhovateľky Q. V., J. V., Z.. XX.P.Z. XXXX a odporcu T. Z. R., Z.. XX.T. XXXX, uzavreté dňa XX.Z. XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu F. V. Q. J. - H. F. B., ročník XXXX, zväzok H., strana XX, poradové číslo XXX, r o z v á d z a.

II. Maloletý J., Z.. XX.T. XXXX sa zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého J. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určené v ustanovení § 2, písm. c/ zákona č. 601/2003 Z.z. v platnom znení vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

IV. Stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom sa neurčuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa s návrhom zo dňa 30.septembra 2016 domáhala o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s odporcom uzavrela XX.Z. XXXX v M. K. O. Z. B., H. M. (E. B. H. M.) V. V.L. B., ktoré manželstvo je v súčasnosti zapísané v knihe manželstiev F. V. Q. - osobitná matrika B., zväzok H., ročník XXXX, strana XX, por. č. XXX. Počas trvania manželstva sa matke narodil dňa XX.T. XXXX syn J. V., ktorý nie je počatý jej manželom. Avšak v súlade s § 85 ods. 1 zákona 36/2005 Z. z. o rodine bol uskutočnený zápis otca - odporcu, ako manžela. V tejto veci sa na tunajšom súde vedie konanie o zapretie otcovstva pod sp. zn. 12Pc/3/2016. Manželstvo bolo uzavreté zo strany navrhovateľky z lásky. S manželom sa zoznámili vo V. B., kde obaja študovali. Odporca naliehal na uzavretie manželstva a to potajomky. Navrhovateľka bola taká rozčarovaná, že by si nikdy nepripustila, že to robí s nejakým zámerom. Neskôr sa však ukázalo, že jeho city voči nej neboli pravdivé a zrejme ju chcel zneužiť len na získanie štátneho občianstva EÚ (ako sa k tomu neskoršie aj sám priznal). Manželstvo sme uzatvorili po polročnej známosti. Po uzavretí manželstva, začali takmer okamžite narastať nezhody, ktoré napokon už 12.apríla 2013 vyústili do toho,

že ju manžel fyzicky napadol, bil, kopal a dusil ju. Uvedené jeho skutky sa aj zopakovali do októbra 2014, a to viackrát, kedy sa jej od neho podarilo utiecť a za pomoci kamarátov a rodiny pricestovať naspäť na Slovensko. O vyššie uvedených násilnostiach dva krát podala aj trestné oznámenie na príslušné orgány vo V. B.. Okrem toho, že ju fyzicky napádal, týral ju aj po psychickej stránke, viackrát sa jej vyhráždaj aj „uväznením“ v ich dome, pričom jeho slová nebrala za ľahkú váhu a po jeho násilnostiach zo dňa 12.apríla 2013 nadobudla presvedčenie, že by toho bol schopný. Bral ju za svoj majetok a hlásal, že môže robiť len to, s čím aj on súhlasí. Uvedomuje si, že jej to trvalo dlhý čas, kým bola schopná uvedené zážitky prekonať a aj po právnej stránke riešiť, v čom jej pomáhala predovšetkým jej matka, ako aj jeden z jej kamarátov P. Š.D., s ktorým neskôr prehĺbila svoj vzťah a stal sa jej priateľom, v súčasnosti už druhom. On je skutočným otcom jej syna J.. K tejto časti jej života dlhý čas nebola pripravená sa vrátiť, snažila sa nad tým nerozmýšľať a neriešiť to. Bála sa, že keď sa vráti do V. B. a podá návrh na rozvod, tak ju nájde a pomstí sa jej, príp. ju natrvalo zavrie, ako jej hrozil. K tejto otázke sa vrátila až vtedy, keď otehotnela. Odcestovala do V. B.Z., aby vybavila svoje záležitosti po právnej stránke, avšak z toho vybaviť nič nevedela, nakoľko jeho novú adresu nepoznala a úrady s ňou len pohádali. Po pôrode vyhľadala právnu pomoc. Ako to vyplýva z vyššie uvedených skutočností, ich manželstvo nemá žiadne zo základných, spoločnosťou uznávaných pilierov. Keďže v súčasnosti už niekoľko rokov žijú oddelene a ani počas spoločného života nespĺňali väčšinu atribútov predpokladaných zákonom o rodine, ako aj to, že neexistuje ani vzájomná odkázanosť medzi nimi, považuje za nevyhnutné, aby toto nefunkčné manželstvo bolo rozvedené. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ako aj na to, že neexistuje žiadna perspektíva na to, aby sa ich manželské spolužitie mohlo obnoviť, jeho rozvrat je nezmeniteľný a nenapraviteľný, navrhla manželstvo rozviesť.

2. Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom navrhovateľky a kolíznej opatrovníčky a jednak sa oboznámil s obsahom pripojených listinných dôkazov, a to: sobášnym listom, rodným listom maloletého, správou obce O. z 28.apríla 2015, správou ÚPSVaR z 21.apríla 2015, trestným oznámením, správou mesta L. Q. z 27.októbra 2016, správou ÚPSVaR zo 4.novembra 2016 a zo 7.decembra 2016.

4. Podľa ust. § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

5. Podľa ust. § 22 ZR, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

6. Podľa ust. § 23 ods. 1 a 2 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

7. V danom prípade súd rozhodol o rozvode manželstva na základe dôkazov, ktoré boli predložené. Príčinu rozvratu tohto manželského vzťahu súd vidí v povahových a názorových nezhodách účastníkov konania, ako aj v celkovom nezaujme o obnovenie manželského spolužitia účastníkmi konania, ktoré však tkvejú najmä na strane odporcu, ktorý svoju manželku týral. Dlhšiu dobu nežijú v spoločnej domácnosti, ani nehospodária spolu. Obaja majú iné záujmy. Navrhovateľka toho času už nadviazala mimomanželský vzťah, z ktorého pochádza maloleté dieťa. Nznak toho, manželia už nedokážu budovať spoločnú budúcnosť, vzťahy medzi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, pričom takéto manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Nakoľko nie je možné túto partnerskú nezhodu zvrátiť, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

8. Podľa ust. § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa ust. § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí,

komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

10. Podľa ust. § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa ust. § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa ust. § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa ust. § 63 ods. 1 ZR, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúci dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

16. Podľa ust. § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa ust. § 75 ods. 2 ZR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

19. Súd poukazuje na zákonnú povinnosť povinného rodiča - odporcu plniť si vyživovaciu povinnosť. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného súd skúmal jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Súd vychádzal z toho, že oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými i zdravotnými, kultúrnymi, závisiacimi hlavne od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a pod. Pritom medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky súvisiace napr. so zdravotným stavom oprávnených (detí) ako napr. liečebné náklady. Súd aj na ne obligatórne pri určovaní výživného prihliadal. Pričom zistil, že maloletý má t.č. 7 mesiacov, matka sa oňho osobne stará a finančne jej vypomáhajú jej rodičia ako aj jej priateľ - otec dieťaťa.

20. Na strane oprávneného (rodiča) súd skúmal jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existenciu a počet iných osôb povinných poskytovať mu výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a tiež vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Pričom sa zistilo, že matka je t.č. na materskej dovolenke, poberá len príspevok v materstve, ako aj prídavok na maloleté dieťa. Inú vyživovaciu povinnosť nemá, majetok nevlastní, žije u svojich rodičov.

21. Na strane povinného rodiča súd prihliadal na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživu dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť aj starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča súd prihliadal najmä na jeho schopnosti (faktické príjmy), na jeho možnosti (čo je objektívne možné, aby zarobil s prihliadnutím na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu). Súd vyhodnocoval majetkové pomery oboch rodičov, a to majetok rodičov i ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd objektívne preukázané, že návrh matky je podaný dôvodne, keďže manžel s matkou a jej dieťaťom nebyva v spoločnej domácnosti a celú ich starostlivosť, výchovu zabezpečovala navrhovateľka, odporca nebol s dieťaťom v osobnom kontakte vôbec.

23. Každý rodič je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom tak môže urobiť osobnou starostlivosťou a starostlivosťou o domácnosť, ďalej poskytovaním vecných plnení (zabezpečením bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti), alebo aj platením výživného, za účelom uhradzovania potrieb dieťaťa. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého rodiča a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča.

24. Súd na čas po rozvode rozhodol o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu, pričom maloleté dieťa zveril do osobnej výchovy a starostlivosti matky, ktorá sa o neho bude i naďalej riadne starať a vychovávať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otca zaviazal na platenie jeho výživy v zákonom najnižšej prípustnej výške aj vzhľadom na odporúčanie kolíznej opatrovníčky maloletého, ako aj na skutočnosť, že navrhovateľka označila biologického otca maloletého dieťaťa, ktorý nie jej manželom, a vo veci sa vedie aj konanie o zapretie otcovstva, ktoré patrí manželovi matke. Ohľadne styku otca s maloletým dieťaťom súd neurčil časové vymedzenie.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.